

Szívügyek az egyetemen (1955 és 1980)

p, 2014/02/14 - 00:00 -- POPIAAB.PTE@pte.hu

A képen olvasható (szerkesztett) iratrészlet a Pécsi Pedagógiai Főiskola Tanulmányi Osztályának 1955. január 19-i, félévi jelentéséből származik.

A szerelem - sötét verem (1980)

1980-ban a pécsi felsőoktatási intézmények lapja, az Universitas két részes cikksorozatot közölt A szerelem - sötét verem. Főiskolások partnerkapcsolatai címmel, az első részt éppen a február 14-i számban. Ebből a cikkből idézünk fel részleteket:

Aranyélet - arany szabadság, hallani únos-untalan, ha valahol főiskolásokról, egyetemistákról kerül elő a szó. Sokak számára egy felsőfokú oktatási intézmény hallgatójának lenni valamiféle ideális állapot. A kapun túlról többnyire csak a szép, a jó látszik, s ez felnagyítva, eltúlozva hamis kép kialakulásához vezet. Mert való igaz, hogy a friss diplomások 90%-a vallja: élete legszebb időszaka volt az adott iskolában töltött 3-4, avagy 5 év, - de ennek az időszaknak is megvoltak a maga problémái, nehézségei. Közelebb kell menni ahhoz a kapuhoz, belülről kell megnézni egy kicsit, ha realisabb képet akarunk alkotni magunknak. [...]

S van egy területe ennek a világnak, ami a kívülállók számára talán a legirigyeltebb: ezek a partnerkapcsolatok. S pont az e téren mutatkozó problémák mutatják meg a kialakult és a valós kép közötti különbséget. Mert itt nem olyan egyszerű két fiatalnak viszonyt létesíteni. Hiszen az időegyeztetési nehézségektől kezdve (kevés a szabadidő), a kollégiumi és albérleti viszonyokon keresztül („a házinéni kijelentette, oda senki idegen föl nem mehet”) a vékony pénztárcáig objektív nehézségek állják a kapcsolatok útját. [...] Mi egy beszélgetéssorozatot készítettünk főiskolai és egyetemi hallgatókkal; konkrétan a diákok partnerkapcsolatairól. S minket nem elsősorban a szexualitás vagy a nagy szerelem, hanem egy átlagos kapcsolat lehetőségei és körülményei, a közfelfogás, a szemlélet érdekel. Íme!

Elsős lány: Itt, a főiskolán szabadabb, kötetlenebb a kapcsolatteremtés, mint gimiben. A lányok és fiúk felnőttként viszonyulnak egymáshoz. Főleg harmad-, negyedéves korban a kapcsolatok erősebbek lesznek. A lányok igyekeznek férjet fogni maguknak, csak az a baj, hogy ezt a fiúk is tudják, és ebből sok esetben visszás dolgok sülték ki. Főiskolánk jó hírnevét is ez ásta alá.

Elsős fiú: Itt, a Pedfőn sok nő van, ezért nem kell elkapkodni a párválasztást. Különben is. szerintem elsőben és másodikban nincs sok értelmük a komolyabb együttjárásoknak.

Harmadéves lány: Sokaknál felületesebbek a partnerkapcsolatok, csak rövid ideig tartanak. Egy disco, egy séta vagy egy kirándulás és vége. Néhány fiú tervezi, hogy első és másodévben pihenget, aztán harmad- és negyedévben aktivizálja magát a férjre vágyó lányok között, „learatja a termést”.

Elsős fiú: Nem érdemes már elsőben komoly viszonyt kezdeni (ennek látszólag ellentmond saját kapcsolatom) a főszuli összetételi arányai mindenki előtt ismertek. Itt létrejöhet barátság és szexuális

kapcsolat minden komoly tartalmi alap nélkül. Az első és másodévesek nagy többsége szinte tudatosan távol tartja magát a komolyabb kapcsolatoktól, csak könnyebb kalandokba mennek bele. [...]

Elsős lány: Jó dolog, ha két fiatal között kölcsönös vonzalom alakul ki a főiskolán. Tartalma szépséget adhat az itt eltöltött időnek, hogy azonban az ilyen „diákszerelemből” távlatilag mi lesz, azt első fejjel nehéz elképzelni. Az együttjárásnak gyakorlati akadályai vannak. Általában kevés az üres idő, viszont faluról jöttem, és tudom értékelni a nagyváros lehetőségeit. Erős ellentét van tehát a lehetőségek és kööttségek között.

Elsős lány: A mi kapcsolataink ún. diszkókapcsolatok, amihez hagyományosan rossz vélemények fűződnek. Felületes, rövid ideig tartó, értéktelen - mondják. Mi nem is tánc közben, hanem a büfében beszélgetve ismerkedtünk össze. Ott gyulladt ki egy idő után mindkettőnkél a lámpa. A srác egyetemre jár, én főiskolára, ez időegyeztetési nehézségeket okoz, ezért arra törekszünk, hogy hosszú programok helyett inkább rövid találkákat adjunk egymásnak, viszont azt minél sűrűbben. A hétfvégék sem túl jók, hiszen tanulni kell, azonkívül ő is, én is más városban lakunk, s időnként haza is kell nézni. Ha a tanulás, vagy más, nyilvánvalóan fontosabb dolog helyett fordítom erre az időmet, szinte állandó lelkiismeretfurdalásom van. Hiszen akármivel áztatam magam - végső soron senki sem bújhat el a saját énye elől.

Gyakori, hogy csoporttársak járnak együtt. Nézzük, milyen vélemények alakultak ki ezekről a kapcsolatokról:

Elsős lány: Egy évfolyamon, egy szakon vagyunk, ez az időbeosztás szempontjából nagyban megkönnyíti a helyzetünket. Minden este együtt vagyunk minimum nyolcig. Van, amikor kettesben, van, amikor a barátainkkal. Egyébként a csoporttársi kapcsolatnak több hátulütője van. Ha szakítanak, utána nincs meg az a baráti hangnem közöttük, ami előtte volt. A közösség is másképp néz a párokra, amíg jóban vannak, az összeveszés viszont megfagyasztja a légkört, ha nem is véglegesen, de rövid ideig mindenképp.

Harmadéves lány: Mielőtt idejöttem, valaki azt tanácsolta nekem, hogy soha ne járjak olyan sráccal, aki ugyanazon a főiskolán tanul, mint én -? Nem érdemes addig járni egy iskolatárssal, amíg nincs meg közöttük a feltétlen bizalom, hogy mindenféle pletykák és intrikák miatt nem borul fel a kapcsolat. De az tény, hogy sok egyszakos vagy csoporttárs jár együtt. Talán azért, mert nagyjából egyforma óráik vannak, hasonló az időbeosztásuk. [...]

Szórakozási lehetőségek:

Harmadéves lány: Elmennek a Makáriba, de ellenpéldák is vannak. Orvos apukák lánykái, fiacskái a Nádorba vagy a Pannóniába járnak.

Elsős fiú: hétfvégén szoktunk szórakozni, diszkóba járni. Hétközben erre egyszerűen nincs időnk.

Első éves lány: Szórakozóhelyekre szoktunk járni, moziban, kiskocsmákba, de voltunk már kirándulni is. [...]

Harmadéves fiú: Csillag, 'kis'-Makári, Makári. Pécssett sok lehetőség van a szórakozásra, de csak ezzel a két-három helyen élnek.

Elsős lány: A drágább vendéglátóipari helyiségeket pénztárcával nem bírjuk. A füstös, késelő kiskocsmákba pedig nem járunk.

*

Universitas 1980. február 14.

(A cikk második része az Universitas 1980. február 21-i számában jelent meg. A március 13-i és az április 17-i számban két olvasói levelet is közöltek a témában.)

Forrás webcím: <https://leveltar.pte.hu/content/szivugyek-az-egyetemen-1955-es-1980>